

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

סנהדרין פ

עניין: תוכחה לאביו

רמב"ם פ"ו מהלכות ממרים הי"א

ראהו עובר על דברי תורה לא יאמר לו אבא עברת
על דברי תורה אלא יאמר לו אבא כתוב בתורה כך וכך
כאילו הוא שואל ממנו ולא כמוהו: יב מי שאמר לו

ירושלמי שבת פט"ו ה"ג

חייה בר בא ס"ר שמעון בן יוחי כד הוה
חמי לאימיה משתעיא סגין הוה יאמר לה
אימא ישובתא ס"היא. תני אסור לתבוע

ספר חסידים סי' קי

אל ידבר אדם מאוהביו שמתו או שהן בצער כדי שלא יצטער [ג]. ואסור בשבת
לדבר דברים בטלים דכתיב (ישעי' נ"ח י"ג) ממצוא חפצך ודבר דבר. וכן מצינו
בירושלמי [ד] אמי דר' ישמעאל הוי קא משתעי טובא [ה] אמר לה אימי שתוקי
דמילי אסירי [ו] ואמר ר' אמי בדוחק התירו שאלת שלום בשבת אלא מפני שהפה
טרוד ורגיל ולמוד לדבר [ז].

זהר בראשית לב ע"א

מאן מלה היינו דבור והאי [ג] דבור אקרי שבת ובגין דשבת אקרי דבור דחול
אסור בשבת (*וכך הוה עבד ר"ש כד חמי לאימיה דהוה [ד] משתעיא הוה אמר לה
אמא שתוקי שבת הוה ואסיר) בגין דדבור דא בעיא לשלטה ולא אחרא והאי דבור

ראשון לציון לאור החיים

יו"ד סי' רמ, יא

ראה אביו שעבר על דברי תורה לא
יאמר לו עברת כו' אלא יאמר
לו כתוב בתורה כו', ע"כ. נראה דדוקא
אם כבר עבר ועשה מעשה דמאי דהוה
הוה, אי נמי דאפילו בעודו עושה אם
יאמר לו כך ממנע ולא עבד, אבל אי
לא ממנע באמור לו כך כתוב בתורה
ולא שת לבו גם לזאת צריך למונעו
בכל אשר תמצא ידו לעשות בכוחו [י].
ואי ליכא איניש אחרינא דמנע לאבוה
מלעשות עבירה צריך למונעו עד הכאה
דאין כבוד (עד) [נגד] כבודו יתברך [י].

מרגליות הים

א. אלא אומר לו אבא מקרא כתוב בתורה כך. ע' ס'
חסידים סי' ק"י שהביא מירושלמי אמיה דר' ישמעאל הוי קא משתעי
טובא [בשבת] אמר לה אימי שתוקי דמילי אסורי וראה מש"כ במקור
חסד שם. וראה בס' ראשון לציון ממרן בעל אור החיים ביו"ד סי'
ר"מ סע' י"א שכ' נראה דדוקא אם כבר עבר ועשה מעשה [או רשאי
רק להזכיר מקרא כתוב] דמאי דהוי הוי, א"נ אפי' בעודו עושה אם
יאמר לו כך ממנע ולא עבד אבל אי לא ממנע ולא שת לבו לזאת
צריך למונעו בכל אשר תמצא ידו לעשות כו' עיי"ש.